

ماموریت حمایت قاطع؛ فرصتی که باید از آن به خوبی استفاده گردد!

یوسف مهر آئین

سرمقاله

گره کور کابینه کی وا خواهد شد؟

حفیظ الله زکی

اکنون که صدای اعتراض مردم، جامعه مدنی و پارلمان بلند شده است و مهلت های تعیین شده برای معرفی کابینه هم به پایان رسیده است، سران حکومت وحدت ملی بازم وعده می دهند که اعضای کابینه به زودی معرفی می شوند، اما توضیح نمی دهند که تا چند روز آینده کابینه اعلام خواهد شد. کارکرد حکومت وحدت ملی اگر چه از ابتدا با شک و تردیدها و اما و اگرهایی روبرو بود، اما سرمد بازم امیدوار بودند که هردو تسمی اگرنه به خاطر منافع عمومی کشور و مردم، حداقل برای حفظ منافع شخصی و گروهی خودشان در یک رقابت سالم امور حکومتداری را به پیش ببرند، ولی در صدمین روز تشکیل حکومت وحدت ملی مردم مایوس تر و سردرگم تر از گذشته نسبت به آینده کشور و سرنوشت مردم آن ابراز نگرانی می کنند. عدم تشکیل کابینه از یک طرف سردرگمی و مسؤولیت گریزی را در ادارات با وجود آورده است و ازسوی دیگر رشوت خواری و فساد را بیش از حد گسترش داده است.

وعده های رییس جمهور و اقدامات هرچند نمایشی ایشان در راستای مبارزه با فساد، اکنون تأثیر اندک خود را از دست داده و افراد و نهادهای مختلف بااستفاده از فضای ابهام آلود سیاسی این روزها بیشترین سود را نصیب می شوند. اعلام کابینه که قرار بود پس از چهل و پنج روز صورت گیرد، اکنون پس از صد روز اعلام نشده است.

حکومت تا زمانی می تواند موفق باشد که هردو تیم به توافق هم امورات حکومتداری را به پیش ببرند. چنانچه این وحدت و توافق از میان برداشته شود، حکومت وحدت ملی نیز از هم فرو می یاشد. حال چه چیزی می تواند دو تیم را به توافق نزدیک سازد؟ سوالی است که شاید ذهن اکثر شهروندان را به خود مشغول داشته است.

با توجه به پیش زمینه های تاریخی حفظ و انتقال قدرت و با توجه به سیاست های متضاد و ناهمگونی که دو تیم در عرصه های مختلف سیاسی، اداری، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دارند، مشکل خواهد بود که هردو تیم بتوانند خواست های خود را در یک چوکات هماهنگ سازند؛ از اینرو فضای حاکم برحکومت وحدت ملی در آینده نیز رقابتی خواهد ماند و رغبت به همکاری و همکاری میان تیم ها کمتر دیده خواهد شد.

در این فضا، حکومت فرصتی برای رسیدگی به امورات زیربنایی کشور پیدا نخواهد کرد و افغانستان شاهد تحول و اصلاحات مثبت و کارآمد نخواهد بود.

این انتخابات و این حکومت آسیب ها و خسارت های جدی را بر اقتصاد، فرهنگ، سیاست و اجتماع مردم وارد نموده است و جبران این خسارتها جز با همدیگری و مشارکت عادلانه سیاسی و غلبه روحیه تفاهم و از خود گذری در میان دولتگردان امکان پذیر نمی گردد.

با تأخیر معرفی کابینه نارضایتی مردم از حکومت وحدت ملی افزایش می یابد و اعتماد شهروندان به کارکرد دولتگردان جدید کمتر می شود.

مردمی که تا یک ماه قبل خوشبینی های اندکی نسبت به حکومت وحدت ملی پیدا کرده بودند؛ اکنون از این خوشبینی ها کاسته شده و برعکس بدبینی و بی اعتمادی مردم نسبت به حکومتگردان روز به روز زیاد می شود. دلیل این امر روشن است، حکومتی که در صد روز نخست کاری خود قادر به معرفی نامزد وزیران خود نباشد؛ چگونه می تواند بر چالش های بزرگتر سیاسی و اقتصادی غلبه نماید.

اکنون مردم افغانستان از حکومت ناکام وحدت ملی انتظار دارند که بیش از این کشور را در انتظار بین المللی بدنام نسانند و برای رسیدن به امتیازات حکومتی منافع عام مردم افغانستان را قربانی نکنند و بر بیچارگی مردم و عقب ماندگی کشور مهر تأیید نزنند. اکنون شرایط زندگی در افغانستان به حدی دشوار و غیر قابل تحمل گردیده که صبر و توان بیشتر برای مردم باقی نگذاشته است و از این رو ممکن است مخالفان و نارضایان نظام سیاسی از این فضا استفاده کرده و افکار مردم را به جانب دیگر هدایت کنند.

با پایان یافتن سال ۲۰۱۴ رسماً ماموریت جنگی نیروهای ناتو در افغانستان خاتمه یافت و از این پس این نیروها عمدتاً در تجهیز، آموزش، مشوره و حمایت نیروهای امنیتی افغانستان کار خواهند کرد. این ماموریت که «حمایت قاطع» نامیده می شود، انتظار می رود تا سال ۲۰۱۶ به سر برسد. در این خصوص بارک اوباما رئیس جمهوری امریکا نیز گفته است که با مسئولیت پذیری نیروهای امنیتی افغان، در سال ۲۰۱۶ همه نیروهای امریکایی از افغانستان خارج خواهند شد. رئیس جمهور غنی البته در رابطه به این دیدگاه آقای اوباما در صحبت که با تلویزیون سی بی اس داشته است، موضوع بررسی و تجدید نظر خروج کامل نیروهای خارجی را در پایان ۲۰۱۶ مطرح کرده است. او گفته است که، «همه است ها گنگر را متمرکز می سازند اما هیچگاه نباید ثابت باشند. اگر هر دو طرف یا در این مورد مشخص چندین متحد برای رسیدن به اهداف و پیشرفت واقعی بکوشند، در انصورت باید علاقمندی برای غور در باره ی ضرب الاجل وجود داشته باشد.» در پاسخ به این خواست آقای غنی یک مقام ناتو به رادار آزادی گفته است که این سازمان در مورد مدت زمان ماموریت حمایت قاطع که به تاریخ اول جنوری امسال آغاز شد تصمیم نگرفته است. او گفته است فعلاً تمرکز ناتو روی انجام موفقاته ی این ماموریت است و قرار است ساخت و توانایی نیروهای امنیتی افغان مورد بررسی قرار گیرد. اما مقام های امریکایی بازم گفته اند که در برنامه خروج نیروهای این کشور از افغانستان تغییری به وجود نیامده است. از جمع بندی این مقدمه نتیجه گرفته می شود که فعلاً توجه و تمرکز مقام های ناتو و امریکایی روی توانمند سازی نیروهای

امنیتی متمرکز است و اگر این برنامه تا سال ۲۰۱۶ به اهداف خود برسد ممکن این نیروها به صورت مکمل افغانستان را ترک کنند. به این صورت، آن چه که هم برای دولت افغانستان وهم برای امریکایی ها ناتو مهم است این است توجه خود را روی تطبیق موفقاته راهبرده برنامه حمایت قاطع از نیروهای امنیتی افغان مبدول دارند. برنامه حمایت قاطع که در ادامه ماموریت سیزده ساله جنگی ناتو در افغانستان است باید به صورت اساسی مورد استفاده قرار گیرد. در غیر آن تعیین زمان بندی در هیچ طرفی سودمند نخواهد بود. در این شرایط ناتو باید این نکته را در نظر داشته باشد که تغییر نقش نیروهای پیش از ماموریت جنگی به ماموریت حمایتی به معنای ختم جنگ و حملات تروریستی در افغانستان نیست. تروریسم هنوز هم در نقاط مختلف کشور برای مردم افغانستان به عنوان یک تهدید وجود دارد و همه روزه از آنان قربانی می گیرد. بنأ، خوب است که رهبران این سازمان بدانند که کار آنان در راستای مبارزه با تروریسم و حمایت از حقوق بشر در افغانستان هنوز به آخر نرسیده است. از طرف دیگر، همان طوری که دیگر کشورهای جهان از اشراق و آسیب رسانای های تروریسم بد می برند، مردم افغانستان هم نمی خواهند در آتش این معضل بین المللی بسوزند. لهذا، در فرصت پیش رو ایجاب می کند همان طوری که از نام ماموریت ناتو پیدا است، گام های قاطع واستواری در راستای حمایت از نیروهای امنیتی افغانستان برداشته شود تا این نیروها با توانمندی بیشتری به مصاف تروریسم بروند و تمامی تئسروان مسلح را در همه نقاط کشور سرکوب نمایند. به این ترتیب، در قدم نخست نیاز

پیش آمده است، دیگر افغانستان برای این کشور آن طوری که در سال ۲۰۰۱ اولویت بود، اولویت تروریسم در منطقه باید فشار های سیاسی را بالای کشورهای بگیرند. در غیر آن پرواضح است که شکست دادن کامل تندروان بسیار مشکل است. در نتیجه، همان طوری که آقای غنی گفته است چندین متحد برای اهداف و پیشرفت واقعی بکوشند، به خاطر به انجام رسیدن موفقاته ی ماموریت حمایت قاطع ناتو، ایجاب می کند که هم کشورهای عضو ناتو و امریکا و هم دولت افغانستان نقش شان در این کار مشترک به وجه انجام دهند تا در سال های آینده نزدیک شاهد توانمند شدن و اقتدار قوی نیروهای امنیتی کشور باشیم که هم امنیت را به صورت کامل در کشور تأمین کنند وهم ردیای تروریسم را از منطقه برچینند.

دعوت از حزب های سیاسی پاکستان و تأمل در مورد محاسبه آقای غنی

عبدالرحمن فهیمی

رییس جمهور غنی، از سران حزب های سیاسی پاکستان دعوت نموده است، تا جهت انجم گفت و گوهای سیاسی با حکومت و حزب های سیاسی به کابل آیند. قرار است نشست سیاسی به منظور راه اندازی گفتمان با سران حزب های سیاسی کشور نام برده برگزار گردد. مشخص نیست که حزب های سیاسی پاکستان به دعوت

تهدید جدی از ناحیه گروه های تروریستی قرار دارد. از این رهگذر، فشارهای اجتماعی - سیاسی بر سیاست مداران و نظامیان پاکستانی اعمال خواهد شد، تا سیاست ها و رویکرد مشخص را در برابر گروه های تروریستی که امروزه امنیت هر دو کشور را با خطر مواجه کرده اند، اتخاذ کنند. یقیناً انتظار این است که دو گام مهم برداشته شود: مبارزه قاطع و جدی با گروه های که سازش ناپذیر بوده و در هر صورت دست به کشتار و خشونت می زنند و تشویق کردن گروه های که علاقمند به گفت و گوهای سیاسی و در نهایت کنار آمدن هستند. به نظر می آید که نشست سیاسی با حزب های سیاسی چه در سطح بلند و چه در سطح پایین برگزار خواهد شد. بدون تردید سران حزب های سیاسی پاکستان نیز مراتب نفرت و انزجار خود را از گروه های تروریستی و رفتارهای نا انسان مدارانه آن ها اعلام خواهند کرد و از حکومت های دو کشور خواهند خواستند که مبارزه مشترک و قاطع را در برابر آن ها روی دست گیرند. جامعه پاکستان از پیش، اما پس از حمله بر مکتبی در پشاور دچار شوک شدیدی شده و خاطره های شان به کلی تا آرام شده است. از این روی، خواستار مبارزه جدی و قاطع با گروه های شورشی بوده اند و هستند.

غیر عملی و نا شدنی بوده است. ۳. رویکرد سیاسی حکومت غنی به نظر می آید که آقای غنی، به چین، عربستان و پاکستان سفر می هراستند. تاریخ سیاسی جامعه ها و دولت های جهان سومی شاهد وقوع کودتاهای بی شمار از سوی نظامیان به منظور برطرف کردن سیاست مداران و در دست گرفتن قدرت است. گذشته از راه اندازی کودتا، اگر تحت تأثیر مباحث چون دموکراسی و تفکیک مواز ناگزیر شده اند که قدرت را به شکل عربان در دست نداشته و به سیاست مداران واگذار کنند، اما در خفاء و پشت پرده قدرت بیشتری را تصاحب کرده اند. به لحاظ سنتی بودن و به لحاظ شرایط ویژه نظامی - امنیتی پاکستان پس از جدایی از هند، نظامیان بیشترین قدرت را در این کشور داشته اند. بیشترین امتیازها را آن ها می ستانند و بیشترین تأثیرگذاری را در سیاست خارجی و حتی سیاست داخلی داشته اند. همان گونه که طرح گردید، به علت درگیر بودن در جنگ همیشگی و شرایط ویژه امنیتی، سیاست خارجی پاکستان امنیت محور است. بر خلاف سیاست خارجی برخی از کشورها مانند جمهوری خلق چین و جاپان و حتی روسیه پس از فروپاشی شوروی که مدت سیاست خارجی اقتصاد محور را دنبال کرده است.

کرد تا از رهگذر گفت و گوهای رسمی سیاسی جهت آغاز همکاری های سیاسی با این کشور و گفت و گوهای سیاسی با گروه طالبان تلاش ورزد و هم تلاش های غیر رسمی و اجتماعی - سیاسی را شروع کرده است. علاوه بر گفت و گوهای سیاسی با حکومت پاکستان، تلاش می ورزد تماس های را با شهروندان، جامعه مدنی و حزب های سیاسی این کشور نیز برقرار کند. گرچند به صورت صریح و مشخص نام از پاکستان نمی برد، اما جهت سخن ها و گفته های اش در برابر این کشور است. مانند این که چندی پیش، در حالی که در مراسم تجلیل از پایان فرایند انتقال مسوولیت های امنیتی از نیروهای خارجی به نیروهای خودی، سخن می زد، از وجود حلقه خبیث در منطقه سخن زد. بنابر این، توجه او به حزب های سیاسی و جامعه مدنی پاکستان به توجه به حکومت اش سنگینی کرده و می چرید.

پنابراین، محاسبه آقای غنی، فشار وارد کردن بر حکومت پاکستان از رهگذر افتاع سازی جامعه مدنی، شهروندان و حزب های سیاسی است. اما پرسش این است که آیا محاسبه سیاسی آقای غنی واقع بینانه است؟ با توجه به شرایط سیاسی و نیروهای تأثیرگذار در سیاست های کلی و بیرونی این کشور، محاسبه آقای غنی درست است؟ ۱. نظامیان بلوک اصلی قدرت در جامعه های سنتی که قدرت بیشتر تعریف سخت افزاری دارد، نظامیان از وجهه قدرت تمند تری برخوردار هستند.

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد. روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است. www.dailyafghanistan.com Email: thedailyafghanistan@yahoo.com